

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea
BRASOV, Piața-mare 30.
Scrieri nefranco nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie
INSEERATE:
se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:
Viena la M. Dukas Nachr., Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse. — In Buda-
pesta la Eckstein Bernat, Julius Leo-
pold, Blockner I.
PREȚUL INSEERATELOR:
Un șir pețit 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învială.
Reclame pe pag. a 3-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXIII

Telefon: Nr. 226.

„GAZETA” apare ZILNIC.
Abonamente pentru Anul-1910:
— pe un an: 24
24 cor. pe 9 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — Nr. 1 de Duminică:
pe un cor. pe un an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 30
franci, pe trei luni 10 franci.
Nr. 1 de Duminică 3 fr. an.
Se poate subscrie la toate oficiile
postale printr-o scrisoare.
ABONAMENTUL PENTRU BRASOV:
La Administrația „GAZETEI”, pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusele
scadente: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exam-
plar 10 bani. — Adre- abonamentale
cât și inserțiunile se plătesc înainte.

Nr. 130.

Brașov, Mercuri 16 (29) Iunie.

1910.

Programul guvernului.

— Mesagiul regal. —

Mesagiul regal, cu care a fost deschisă Sâmbătă camera ungară, e propriu-zis programul guvernului. Acesta e cel dintâiu program precis și detaliat, ce ni-l dă Khuen și soții săi de la cârmă. Și, precum se vor fi convinga cititorii noștri, programul e foarte bogat, cuprinde fel de fel de promisiuni și planuri pentru viitor. Nu este ram de guvernament, despre care în mesagiul să nu fie vorba. Să spunem în el, că guvernul va îngriji de gospodăria statului, echilibrând finanțele și restituind starea legală, va aranja chestia băncii comune, va stăruie pentru primirea convențiilor comerciale, promite legea dreptului de vot și așa mai departe, trec pe dinaintea ochilor noștri, ca în un caleidoscop, diferitele proiecte și reforme, ce guvernul promite a le introduce.

Dacă nu ne-ar fi fost dat să mai vedem mesaje de felul acesta, am admira genialitatea celui bărbat, care a știut să înșire unul lângă altul atâtea planuri frumoase, cari ne pot încânta și ne deschid perspectiva unui viitor ferice . . .

Dar durere, tristele experiențe din trecut ne fac a privi cam pesimistic și mesagiul acesta mai nou. Deosebirea între el și cele anterioare este, că acest mesagiul e mai complet, ca soațele lui din trecut, sau vorbind în stil tipografic, mesagiul actual este o «ediție augmentată» a celor de mai înainte. În adevăr în el să repetează cu

îngrijire tot ce au cuprins mesajele regale de vre-o zece ani încoace. Aceleași proiecte, aceleași promisiuni frumoase, din cari însă foarte puține s-au împlinit. Dar aceasta pentru Khuen de astădată e noroc, căci a putut renoua vechile promisiuni neîmplinite și așa a avut cu ce umplea cadrele lucrării sale destinată pentru deschiderea camerei.

De altfel întreg tonul mesagiului e sec, și nu cuprinde aproape nimic nou, nimic înălțător, care să vestească deschiderea vre-unei ere noue în o direcție sau alta. În special, în chestiile ce ne interesează pe noi mai de aproape, nu ni să pune în perspectivă nici o schimbare înspre bine.

Convenția comercială cu România se va înartacula în lege, lovind greu în interesele oierilor noștri de la frontiera României; acțiunea de colonizare se va continua pe acelaș calapod, icuind printre Români colonii ungurești. Să promite apoi urcarea congruei proești și a subvențiilor pentru biserici, dar nu se declară, că vor fi împărțite egal toate bisericile din patrie, ceea-ce înseamnă, că cele două biserici ale noastre vor trage scurta și în viitor.

În fine, ce să zicem de reforma votului universal? Cu aceasta în mesagiul lui Khuen să face o adevărată comedie. Să vede curat influența dezastruoasă a lui Tisza István. Nu mai e vorba de votul universal, nici de votul secret, ci de o reformă care să va estinde până acolo, până unde conde evoluția democratică a țării. Cum vedem o precizare foarte laxă și nehotărâtă, care în mâni ca ale unui Tisza va

servi pentru totala zădărnire a dreptului de vot universal.

Noua reformă a dreptului universal e stabilită precis în pactul din 1906 dintre tron și coaliția de atunci. Coaliția n-a realizat acest punct al pactului. A rămas să-l realizeze Khuen, pe aceeaș bază să înțelege, fixată la 1906. Mesagiul însă nu vrea să știe nimic de toate aceste și în loc să declare că adoaptă baza de la 1906. să pronunță în cuvinte ambigue.

E apoi o altă întrebare, că în chestie va concede tronul din punctul său fixat sau va trebui să se dea la o parte din cale Tisza? Dacă să va întâmpla prima alternativă, pace și liniște durabilă nu va fi în Ungaria. Vorba însă e, că mesagiul în aceasta privință nu cuprinde ceva hotărât și liniștitor, ceea-ce să va răzbuna amar în viitor.

În fine pentru caracterizarea mesagiului mai amintim, că el cuprinde și o laudă de sine, exprimând părerea, că parlamentul actual, cu majoritatea lui guvernamentală va fi pentru generațiile viitoare o pildă de prevedere politică și de înțelepciune legislativă.

Khuen ar fi făcut bine să aștepte sfârșitul activității parlamentului actual, iar nu să anticipeze lauda, căci cine știe până în sfârșit ce se va întâmpla. Nu e bine să fim nici prea încrezuți, nici prea închipuiți!

„Răscoala” din Tohanul vechiu. Judele de instrucție din Brașov a terminat ieri ascultarea Tohanenilor, implicați în recenta lor răscoală. Din cei 19 țărani Tohaneni 12 au fost puși pe picior liber, iar 7 au fost reținuți și pe mai departe în închisoa-

rea preventivă. Pentru punerea pe picior liber și a acestora se vor face pașii necesari din partea apărătorilor la tabla din Târgul-Mareșului. Nevrând a înfrînța mersul instrucției ne reținem deocamdată dela orice comentarii.

Camera în ședința de ieri deputații și-au prezentat mandatele, cari s-au acordat celor nouă secții, cari s-au atotăut prin sorțite. Ședința viitoare s-a anunțat pe Joi.

P. S. La episcopul Caransebeșului. Dr. E. Miron Cristea a adresat zilele acestea poporului credincios din eparhia sa un călduros circular, prin care apelează la inimile generoase să contribuie cu abolul lor la ușurarea marii nenorociri ce a dat peste capetele Românilor din comitatele Carașului și Timișului atât de mult bătute de revărsarea năpraznică a apelor.

Cu poșta de astăzi primim un alt apel al P. S. Sale adresat «câtă întreaga obște creștinească și românească», în care se solicează ajutorul tuturor Românilor de bine pentru frații noștri năpăstuiți din părțile bănățene. Acest apel eclovent îl vom publica în numărul nostru popular.

Dar și până atunci rugăm publicul românesc ca urmând apelului distinsului nostru arhieru, să contribuie după putință la ușurarea sorții triste a fraților noștri nenorociți.

Activitatea Ligei În cursul anului 1909-1910.

Comitetul central al Ligei Culturale, prin stăruințe extraordinare a reușit să înființeze în anul trecut 31 de secțiuni noi și anume la Valenii

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Aviatorii Români.

A. S. R. Principele Carol publică primul său articol științific într-o revistă românească.

«Revista generală a științelor aplicate» în ultimul ei număr publică sub pseudonimul de Cadero un admirabil articol despre aviatorii români, datorit A. S. R. Principei Carol, a cărui dragoste pentru aviațiune e binecunoscută.

Ne face o deosebită plăcere a reproduce în întregime primul articol științific al A. S. R.

Din momentul în care Santos Dumont a parcurs în aeroplan cel 220 m., (Sept. 1906) întreaga tinerime sportivă a fost cuprinsă de un singur dor: să zboare!

Progresele uimitoare săvârșite de acest sport a deșteptat, cam târziu dar destul de intens, și la noi Românii dorința de a zbura; acum numărul aviatorilor români sporește din zi în zi. E timpul să-i trecem aci în revistă.

Cu câteva zile înaintea primului zbor al lui Blériot la București (26 Octomb. 1909), cunoscutul și îndrăznețul sportsmen Prințul G. V. Bibescu primise un aeroplan Voisin. Acest aparat a fost experimentat vre-o săptămână după sosirea sa; dar fie din neexperiența pilotului, fie din slaba putere a motorului, n'a dat rezultate satisfăcătoare și aparatul a fost trimis îndărăt la fabrică. După această încercare, înlocuitul aviator a plecat în Franța spre a face școala de pilotaj cu un aparat Blériot XI.

O lună după aceea s'a întors cu brevetul de pilot. Abia ajuns în țară a și făcut câte-va încercări, cari însă din cauza unui vânt destul de puternic, n'au reușit după cum ar fi dorit publicul ce venise spre a asista la experiențe.

Cel mai frumos zbor, pe care l'a făcut în țară, a fost de vre-o 2 km. 500 m. la o înălțime de 5—7 m. Acum câte-va zile Prințul Bibescu a plecat la Paris spre a cumpăra un motor pe care l'a montat pe un aparat nou, propria sa invenție. Cu toate că zborurile Prințului Bibescu n'au fost cele mai frumoase din România, totuși are neîntrecutul merit de a fi primul Român care a zburat în România, și primul Român care și a luat brevetul de pilot. El a deschis la noi lista aviatorilor, cari sperăm că va conține în curând multe numiri din lumea sportivă română.

Un alt Român, d-l Visoiki, a adus un aparat, H. Farman, pilotat de G. Os-mont, care va face mai multe zboruri în diferitele orașe din țară. Pilotul fiind angajat pe 6 luni va forma mai mulți piloți români.

Tot aci mai trebuie pomenit un al treilea Român, d. Cerchez, grație căruia avem un minuscule aerodrom la Chitila. Acest domn, cu gândul să se îmbogățească, va aduce totuși un mare ajutor la avântul aviațiunei la noi. El a comandat mai multe aparate și anume: câte un «Antoinette», «Demoiselle», «Santos Dumont», «H. Farman», «Voisin» și «Wright» pe cari va forma mai mulți piloți. Din nefericire sfârșim lista aviatorilor români cari au zburat cu aparate inventate de

1) În streinătate a făcut zboruri mai frumoase, dintre cari unul de 25 km. la 15 m. înălțime; a fost poate cel mai bun elev al lui Blériot.

alții și să trecem acum la acei cari au construit sau inventat aparate, și pe cari sperăm să-i vedem în curând plutind pe deasupra Bucureștilor.

În capul acestei liste vom pune pe d-l locot. Rodrig Goliescu ²⁾, care a zburat cu un aparat, numit de dânsul «Avioplan» cu aripi enorme ca ale unei păsări, dar fără roata înșurupătoare. Avioplanul Goliescu, bazat pe o teorie originală găsită de d-sa, dar a cărei valoare științifică este cam dubioasă, a reușit totuși să zboare la Juvissy. În sborul ce l'a efectuat a ajuns la o înălțime de 50 de metri. A fost unul din singurele aparate ce a sburat din prima încercare, însă când a aterizat și-a rupt o aripă.

Se zice că rezultatul a fost așa de frumos, în cât fabrica, de unde își luase motorul, i-a propus să-i cumpere invenția.

Un alt inventator, inginer Aurel Vlaicu, a construit în Arsenalul Armatei un aeroplan, care va fi experimentat zilele acestea. Acest aparat e format dintr'un tub de aluminiu, de o lungime de 13 metri. Pe acest tub sunt fixate două aripi de 5 metri lungime și 2 m. 80 cm. lățime. Înaintea pilotului este cârma de adâncime, lată de 1 metru și 20 cm., și lungă de 3 metri; tot acolo e și cârma de direcție ca două planuri verticale. Propulsiunea aparatului este asigurată prin 2 elice de 280 m. diametru, cu înaintare de 3.50 m. și cari se învârtesc în sens contrar cu o viteză de 400—450 tururi pe minut. Forța motrice e dată de neîntrecutul motor rotativ Gnome de 50 HP, care ține toate recordurile lumii ³⁾.

2) Știrile despre d. R. Goliescu le am de la d. It. Zamfirescu, reg. 4 Roșiori care l'a văzut zburând la Juvissy; iar despre Vlaicu din revista Aeriană, Anul I-ii, No. 7.

Centrul de greutate este așezat la 1.20—1.50 m. sub centrul de susținere și deci d-l Vlaicu nădăjduiește să obție stabilitatea automată. Această stabilitate a dobândit-o cu modelele mici, dar în un aparat mare condițiunile sunt cu totul diferite. În afară de aceasta, aparatul e calculat să zboare până la o viteză de 120 km. pe oră și să poată ajunge la o înălțime de 2000 m. Greutatea aparatului este de 110 kg., cel mai ușor aparat cunoscut. Lumea sportivă așteaptă cu mare nerăbdare regularea aparatului și sperăm că pe la începutul lunii Iunie să putem înregistra câte-va frumoase încercări ⁴⁾.

E încă un punct la care, mi se pare că d-l Vlaicu nu s-a gândit: va fi el oare capabil să-și pifoteze aparatul? căci nu e un lucru tocmai simplu. Unul dintre cei dintâi aviatori, bietul căpitan Forber, a zis: «a imagina un aparat e ușor, a-l construi e ceva, dar al încerca e totul»; chiar el n'a reușit nici odată să fie stăpân pe aeroplan. Mi-e teamă că dacă d-l Vlaicu ar suferi, Doamne ferește! un accident mortal din neștiință, nu s'ar găsi nimeni să-i urmeze experiențele cu un aparat neîncercat.

Am vorbit cu mulți sportsmeni de ai noștri despre acest aparat și aproape toți sunt pesimiști față de el; totuș am destulă încredere în matematică, spre a fi asigurat că aparatul d-lui Vlaicu va avea un deplin succes. (Va urma.)

3) Recordurile motorului Gnome sunt: 1) H. Farman recordul oficial de distanță 193 km. L. Paulhan înălțime 1460 m. 3) Viteză, L. Desgrange 2200 km. în 2 ore. 4) Recordul Pasagerilor: Sommer cu 8 pasageri pe o distanță de 7 km. 5) Londres-Manchester, 6) a doua trecere a Mânecii, Lesepe.

de Munte, Urlați, Mârșani, Paris, R. Vâlcea, Brăila, Pașcani, Focșani, Bârlad, T. Severin, Berlin, Burdujeni, R. Sărat, Dorohoi, Tulcea, Vârciorova, Huși, Târgoviște, Roșiori, T. Măgurele, Căiuți, Urziceni, T. Ocna, Tecuci, T. Jiu, Câmpina, Constanța, Vaslui, Făl-ticeni, Panciu, Caracal.

Astfel Liga Culturală la sfârșitul anului (Congresul dela Ploiești, 21 Mai) numără 46 de secțiuni în țară și străinătate.

Activitatea secțiunilor celor mai bune nu s'a mai mărginit numai la strângerea cotizatiilor dela membrii, ci au devenit focare de propagandă națională-culturală. Șase dintr'însele au publicat în formă de buletine, informații asupra activității lor, altele și-au închiriat localuri proprii, în cari au înființat sau sunt pe cale de a înființa biblioteci populare, unele au constituit coruri, altele au aranjat serbări, conferențe, concursuri între plugari, tot atâtea mijloace de a chema la o viață conștientă toate straturile sociale.

Secția București a pus bazele unui fond cultural inalienabil și într'un singur an am adunat de pe la diferite instituții financiare peste 13.000 lei, care cu colecta ce e în curs, sperăm că în curând se va îndoi.

Fidelă menirii sale, Liga a căutat să serbeze în anul trecut datele mari ale Istoriei noastre; astfel a sărbătorit centenarul lui Șaguna, pe 24 Ianuarie, (3 Mai), a organizat un pios pelerinaj la mănăstirea Dealului, iar cu ocazia festivalelor lunare se făceau dări de seamă despre viața politică a Românilor neliberi.

Anul trecut s'a acordat deosebită atențiune publicațiilor. S'a publicat un calendar al Ligei și 8 numere din „Informații pentru membrii Ligei”, apoi „Din faptele străbunilor” în 1000 exemplare și s'a ajutat tipărirea primei cărți de cetire din Basarabia; o carte „In amintirea canonicului Augustin Bunea”, un memoriu în franțuzește asupra prigonirilor fraților din Ungaria și în fine diferite cărți poștale ilustrate.

Pe lângă ajutoarele ce obicinuia a acorda și mai înainte Liga, în marginile puterilor sale, în anul trecut a dat burse și stipendii pentru tinerii din provinciile nelibere. Cu prilejul centenarului Șaguna, a înființat o bursă „Șaguna”, iar în amintirea lui Bunea un premiu.

Pentru clădirea unui local propriu și pentru înmulțirea fondurilor sale, Comitetul a obținut de la Ministerul de interne autorizația unei loterii de 600.000 lei.

În urma acestei activități, pe cât de bogată, pe atât de variată, se înțelege că și veniturile Ligei au crescut în mod însemnat. Astfel raportul cenzorilor, cari au verificat cassa, constată că veniturile anului trecut au fost de 49.985.43; cheltuelile; 28.540. 80.

Averea totală a Ligei Culturale la 19 Mai a. c., era de 92.369. 63 lei, adică cu 20.758, 20 lei mai mult decât la 15 Mai 1909.

Din cercul Cărașeului.

Pomi, 24 Iunie c.

În prețuita Gazetă Nr. 114, din 6 Iunie a. c. am citit un raport special despre alegerea din Cărașeu, scris de G. S. — În acest raport, între altele se zice, că pomnenii nu au preot, fără numai poștaș, va să zică că Preotul din pomi, la alegerea trecută a fost pe partea contrară partidului național. Trebuia ca de loc să răspund la această insinuare, fiind însă chiar încă din năntea alegerilor în cură medicală nu am putut răspunde până acum.

Resping insinuarea lui G. S., că eu aș fi fost aderentul vre-unui partid contrar partidului național.

Cine cunoaște situația comunelor de aicea și e înzestrat cu minte sănătoasă, de loc poate să judece, cumcă G. S. în raportul special a fost neconsecvent, pentru că raportând despre preotul din Ardușad, nu trebuia să treacă la preotul din Pomi ci să steie nițal și la cei doi preoți din Borlești. Comuna Borlești e situată între Ardușad și Pomi, unde sunt doi preoți cari dintre circa 150 alegători nu au dus cu sine mai mulți, decât cât ușor s'ar fi putut număra pe degete. Pentru ce? Cauza bine o știe G. S. dar trece preste ea, ca și cum cei doi preoți din Borlești ar fi dus pe toți alegătorii de acolo pentru candidatul partidului național. Făcea tare bine G. S. dacă pe d-nul Iuliu Demeter îl reținea în Borlești, pentru-că cei 32 alegători din Pomi erau pregătiți de mai înainte pentru candidatul partidului național, într'u a căror pregătire am avut și eu partea mea, despre ce G. S. se va putea convinge, dacă va întreba pe fruntașii români din Pomi, și nu va asculta de bârfele.

Nu preoții, ci ca pretinderea așa și la noi situația politică, în care ne aflăm este cauza înfrângerii partidului național.

Eu condamn pe acei preoți, cari cu turmă cu tot au trecut în tabăra contrară a partidului național.

Pre G. S. să nu-l doară capul de noi, pentru-că dacă turma mea mi s'a risipit acum 5 ani, când lupii răpitori cu cele mai mârșave apucături se sileau a bate pe păstor, ca să se risipească turma, nici lui G. S. nu îi va succeda aceasta, pentru că noi pomnenii, adică preotul și credincioșii nu avem nimic rău unul contra altuia, despre-ce — earăși zic lui G. S. cu S. Scriptură »Vino și vezi«.

Ștefan Șipoș
paroch.

Pentru inundații din Bănat.

Pentru ajutorarea inundațiilor din Bănat am mai primit azi următoarele oferte:

D-l Bucur Bălcaș, Bușteni	Cor 20.—
D-l Mihali Ittu, inginer silv. Arad	» 50.—
D-l Dănilă Lupu, Alba-Iulia	» 5.—
D-l Dr. Ioan Moșoiu, adv. Brașov	» 5.—
D-l Ioan Nan, paroch, Râșnov	» 3.—
D-l Eug. Precup, măies. lăcătuș Brașov	» 10.—
Suma totală	Cor. 93.—
Transport din Nr. ultim	» 92.—
Suma totală	Cor. 185.—

Suma acesta am expedat-o cu poșta de azi clubului deputaților noștri, pe adresa d-lui deputat Dr. Teodor Mihali la Budapesta.

Colecta o continuăm. Rugăm pe onor. cetitori a tinde mână de ajutor fraților noștri nenorociți.

ȘTIRI.

— 14 Iunie v.

Greva. Eri s'au împlinit 4 să tămâni dela izbucnirea grevei tipografilor. În acest timp am avut nenumărate greutăți și spese mari cu scoaterea ziarului, dar n'am cruțat nimic, ca »Gazeta« să apară regulat. Și constatăm că »Gazeta« a apărut în fiecare zi de lucru, deși uneori cu cuprins redus. Numărul de azi apare iarăși mai mic, dar sperăm ac în curând vom apărea regulat. Rugăm deci pe onor. noștri cetitori de indulgență binevoitoare încă pe câte-va zile.

Societatea pentru fond de teatru român își va ținea anul acesta adunarea generală la Reghinul-sădesc. Comitetul societății a primit zilele acestea invitarea fruntașilor români din Reghin, cari doresc să se țină adunarea în mijlocul lor în 15/28 și 16/29 August. Atât interesul, ce trebuie să purtăm acestei instituții culturale, cât și șinutul frumos al Reghinului, cu o puternică populație românească, va atrage, credem, multă lume românească, la această adunare generală. Reghinul e azi legat din toate părțile cu linii ferate. Și peste Brașov și Ciuc este azi legătură directă și ușoară.

Știre școlară. Eri s'a început la școala sup. comercială rom. din Brașov examenul verbal de maturitate sub presidiul d-lui asesor konzistorial Mateiu Voileanu. Guvernul e reprezentat prin d-l comisar Putnok, directorul liceului de stat din Lugos.

Muzică la promenadă. Mâne, Mercuri, la oarele 8 seara va cânta la promenada de jos orchestra orașului.

Examenul de gimnastică al elevilor școalelor noastre centrale s'a ținut Duminică după amiază în prezența unui public numeros, care a urmărit cu o deosebită plăcere și bucurie prestațiunile neîntrecute ale elevilor noștri. Impresia pe care am dus-o dela acest frumos și reușit examen este, că prestațiunile gimnastice ale elevilor noștri devin din an în an tot mai atrăgătoare în urma zelului neobosit ce-l depun deoparte elevii noștri, dealtăparte maestrul lor, d-l prof. Petru Roșca, în arta gimnastice. Timp de 1 oră și jumătate am avut Duminică plăcutul privilegiu să vedem executându-se de cătră un număr de peste 200 elevi exerciții libere și exerciții la diferite aparate de gimnastică. Am admirat nu numai disciplina elevilor ci și priceperea și eleganța, cu cari executau, sub conducerea progimnasticilor, diversele evoluțiuni și exerciții. O deosebită plăcere ne-au cauzat prestațiunile celor mai buni gimnastici la fus și la paralele. Au fost întradevăr prestațiuni demne de admirat, cari n'au păreche la celelalte școli secundare și superioare din Brașov. Numerosul public a aplaudat cu însuflețire pe bravii și voinicii noștri gimnastici. De încheiere s'au executat de cătră un număr de vreo 40 elevi trei piramide frumoase și cu gust aranjate. După terminarea examenului președintele eforiei școalelor noastre, părintele Dr. V. Saftu a exprimat felicitările și mulțumitele publicului neobositului maestru Petru Roșca și elevilor, și a distribuit premiile. Primul premiu din fondul jubilar creat de d-l profesor Barseanu (un ceas frumos de argint) l-a obținut elevul Iosif Indrieș din cl. VII. gim., al doilea premiu (o călimară) dăruit de d-l Costi Popovici, l-a obținut elevul Alex. Brolea din cl. VII. gimn., al treilea premiu (un ceas de masă) dăruit de d-na Elena A. Popoviciu, l-a primit elevul Iancu Petcu din cl. VII. gimn., al patrulea premiu (o mapă frumoasă de scris) dăruit de d-na Elena Săbădeanu, l-a obținut elevul Aurel Ștefan din cl. VII. gimn. iar al cincilea premiu (un ceas de masă) l-a obținut elevul Bucșu din cl. II. comercială.

Din inițiativa ligei culturale s'a oficiat Duminică la catedrala episcopală din București un parastas pnntru odihna sufletelor Românilor împușcați în alegerile din Ungaria. Parastasul a fost oficiat de P. S. Episcop Nifon al Dunării de jos, asistați de toți preoții din oraș. După terminarea parastasului, enorma mulțime, având în frunte mai multe societăți, s'au dus în sala Apollo unde s'a ținut o întrunire prezidată de dl. Clinciu, președintele ligei. Au vorbit d-nii Clinciu, Petrovici primarul orașului, V. Ţoni și Forțu. La urmă s'a cetit o moțiune prin care se protestează în potriua terorizmului săvârșit și s'a făcut o colectă pentru cei rămași de pe urma victimelor.

Misiune Chineză la Maj. Sa Monar-chul. Din Viena Se anunță că Maj. Sa a primit în audiență misiunea militară chineză condusă de principele Tsaitao. Principele a remis Maj. Sale un autograf al principelui regent al Chinei exprimând felicitări împăratului pentru a 80-a sa aniversare. Maj. Sa a făcut o vizită principelui Tsaitao și i-a ofețit marea cruce a ordinului Leopold. Suveranul a conferit distincțiuni și celor-l'alți membrii ai misiunii.

Din Viena ni se scrie cu data de 26 Iunie: Eri seara 12-25 c. a fost ultima convenire socială a societății »Clubul Român« pe care a încheiat-o Dr. Ioan Ţeicu, stud. în medicină cu interesanta conferință »Omul și Natura« — care a plăcut foarte mult asistenților. Conferința ce a a-

vat ca urmare începerea unei interesante discuțiuni asupra »Socializmului internațional«, provocată de un adevărat Român care însă a fost uitat de popă a fi botezat și care profitând de ocazia că printre asistenți erau și vr'o câți-va meseriași, a a căutat să facă propagandă socialistă internațională. Vorbire care însă nu a făcut de cât să confirme asistenților că pe cât era de mare lungimea pletelor lor, pe atât era de mică și scurtîmea minții lor și la care dl. Dr. Lazar Popovici și în special dl. profesor din Craiova Dr. Gherghel, cunoscutul naționalist, prin răspunsuri foarte inteligente și spirituale, le-a dat frumoase sfaturi, pentru a-i face să înțeleagă că »tăcerea e de aur« — pentru persoanele ce au mâncărime la limbă și vreau să discute spre a face propagandă, în ce privește unele lucruri, pe cari ei înșiși nu le pricep. Înainte de începerea discuțiilor, mi'am permis a le reaminti de frații de pe Valea Nerei, cari în momentul, când noi ne amuzăm, ei suferă îndurând mizeria și foamea — și apelând la bunătatea lor spre a contribui chiar cu costul unei jumătăți de pâine, — am avut fericirea de a strânge suma de 34 coroane și 60 fleri, sumă care împreună cu celelalte ce se vor strânge din beneficiul modestei mele reviste »Speranța« ce v'am comunicat că am trimis-o persoanelor marcate de aici, le voi trimite ziarului »Lupta« în ziua de 17 c.

Ioan Trofin.

Rezolvarea unui caz practic din sfera dreptului bisericesc.

(Urmare)

Atunci e liber de grijile celor căsătoriti ? și atunci nu va avea respect de preținie și nemotenie ? și atunci va fi tot așa de devotat de muncitor și harnic, ca să corespundă intențiunii fondatorului ? Ori ca să completez argumentul: Și atunci ar fi dânsul mai harnic mai devotat, mai liber de griji familiare, mai scutit de respect de pretenie și nemotenie, decât preotul văduv, căruia d. e. i-a murit soția abia câteva luni după hirotonire și-a rămas fără soție, fără familie, singur, fără sprin, numai cu o grea obligație pe conștiința de a nu se putea căsători de-a doua oară ?

Numai de nu e omul preocupat, trebuie să observe, că nici argumentarea D-lui Dr. Felix dedusă din statutul bobian nu atinge scopul dorit de dânsul și pe lângă aceea, că concluziunea, ce o trage e greșită, e totodată și injustă. E greșită, pentru că afirmă ceea ce n'a probat adică că teologul nostru ar fi celib în sensul și după intențiunea statutului.

E injustă, pentru că pe acesta îl îndreptățește la beneficiu, iar pe preotul văduv, despre care n'a dovedit, că nu ar fi celib îl eschide dela același beneficiu. Până când se dau cazuri, nu unul ci multe în cari acesta ar corespunde mai bine intențiunii fondatorului acestui beneficiu decât teologul nostru. Pentru că notez: aici nu-i vorbă de asta ori de ceea persoană, ci e vorba de principiu. Și ori de câte ori s'ar da cazul, ca un preot de alt-cum harnic și devotat să văduvească fără familie, după părerea mea totdeauna e mai îndreptățit la acest beneficiu, decât unul ca teologul nostru, dacă acesta înainte de hirotonire a rămas văduv cu unu, doi, ori trei copii.

(Va urma.)

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Succesorii.

Redactor respons.: Ioan Spuderoa.

În tipografia „Gazetei“ află aplicare înmănat în condiții favorabile ștabile **culegători tipografici** precum și 2—3 ucenici de tipog. afie, se vor preferi cei cu 2 cl. superioare în etate de 14 ani.